

M.V.: Научи ли нещо повече за себе си в процеса на работа? И научи ли нещо повече за света около теб?

M.V.: Да, научих, но това също е присъщо на самия живот, предполагам. Като цяло смятам, че станам по-отворена и по-малко съдеша, или да го кажа по друг начин – по-сино осъзнавам, че не съм толкова отворена и че бързо си изграждам предварително мнение. Дали наистина съм научила нещо повече за света около мен, ми е трудно да кажа. Цялата концепция за „света около нас“ ми се струва толкова голяма и неуловима, че всяко предполагаемо знание, което можеш да имаш за него, изглежда не е фиксирано, а постоянно течащо и достъпно от безброй гледни точки. Може би това е, което научих. Лесно мога да се изгубя в мисълта за безсмислието на човечеството на тази мъничка планета Земя, която така или иначе ще оцелее някак, след като направихме живота върху нея непоносим и невъзможен за нас самите.

M.V.: Каква според теб е ролята на съвременното изкуство днес? Има голям натиск то да говори по актуалните проблеми на деня, като войната, пандемията, климатичните промени, новите технологии и тяхното въздействие, информационното замърсяване и т.н. До каква степен това променя характера на изкуството и може ли то да повлияе на световните процеси?

M.K.: Ролата на съвременното изкуство днес не е толкова лесно и еднозначно обяснима, отчасти поради многото гледни точки, от които може да се погледне на него. Една от много важните, която аз лично смятам, е, че то може да разшири съзнанието, и то още в ранна възраст. То може да направи видими тези многобройни гледни точки, които съществуват на земята, и с осъзнаването им да направи ума по-гъвкав, което от своя страна може да допринесе за създаването на разбиране за другия и непознатия. Ако изкуството може да постигне това, то може да бъде дори оръжие срещу войната, макар че съм твърде песимистично настроена към самото човечество, за да вярвам, че силата на изкуството ще бъде достатъчна.

M.V.: Did you learn anything more about yourself in the process? And did you learn anything more about the world around you?

M.C.: Yes, I did, but this also is inherent to life itself, I guess. In general, I believe I became more open and less judging, or the other way around; more aware that I'm not that open and I quickly have my opinion made beforehand. If I really have learned anything more about the world around me, I find it hard to say. The whole concept of 'the world around us' feels so big and elusive to me, that any supposed knowledge you might have of it seems not to be fixed, but constantly flowing and approachable from countless perspectives. Maybe that is what I have learnt. I can easily lose myself in the thought of the futility of humankind on this tiny planet Earth that will survive anyhow after we made life on it unbearable and impossible for ourselves.

M.V.: What do you think is the role of contemporary art today? There is a lot of pressure for it to speak about the current issues of the day, such as war, pandemic, climate change, new technologies and their impact, informational pollution, etc. To what extent is this changing the nature of art and can it influence world processes?

M.C.: The role of contemporary art today is not so easily and unambiguously explained, partly because of the many perspectives from which you could look at it. One very important one I personally think is that (contemporary) art can broaden minds, and already at a young age. It can make those multiple views that exist on earth visible and, with awareness of them, make the mind more flexible, which in turn can contribute in creating understanding for the other and the unknown. If art can achieve that, it could even be a weapon against war, although I am too pessimistic about humanity itself to believe that the power of art alone will be sufficient.

Национален фонд „Култура“

Stroom Den Haag

Национален фонд „Култура“, „Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в сферата на изкуствата“
National Culture Fund: "One-year program to support private professional organizations in the field of arts"

МАРИ ЧИВИКОВ

ТЕЗИ МЕЖДИННИ НЕЗЕМНИ СВЕТОВЕ, КОИТО ИЗПЪЛВАТ МОЕТО СЪЩЕСТВО

These In-Between Unearthly Worlds That Occupy My Being. Marie Civikov

W,Est, 2019 – 2022, 87 x 66 cm, маслени бои, акрил, платно
W,Est, 2019–2022, 87 x 66 cm, oil, acrylic, canvas

Време, 2020 – 2022, 205 x 125 cm, маслени бои, акрил, платно
Time, 2020–2022, 205 x 125 cm, oil, acrylic, canvas

ТЕЗИ МЕЖДИННИ НЕЗЕМНИ СВЕТОВЕ, КОИТО ИЗПЪЛВАТ МОЕТО СЪЩЕСТВО

МАРИ ЧИВИКОВ

These In-Between Unearthly Worlds That Occupy My Being. Marie Civikov

Мари Чивиков / Marie Civikov (1979)
<https://mariecivikov.nl>

Образование / Education:
1998-2002 Академия „Уилям де Кунинг“, Ротердам / Willem de Kooning Academy Rotterdam

Награди / Awards:
2011 Кралска награда за съвременна живопис, Амстердам / Royal Award for Modern Painting, Amsterdam
2004 Награда на фондация Buning Brongers, Амстердам / Buning Brongers Award, Buning Brongers Foundation, Amsterdam

Номиниции / Nominations:
2010 Кралска награда за съвременна живопис, Амстердам / Royal Award for Modern Painting, Amsterdam
2009 Кралска награда за съвременна живопис, Амстердам / Royal Award for Modern Painting, Amsterdam
2003 Награда Maaskant, Ротердам / Maaskant Award, Rotterdam

Избрани изложби и проекти за последните пет години / Selected exhibitions and projects for the last five years:

2022
Тези междинни неземни светове, които изпълват моето съществуване, галерия Структура, София (самостоятелна изложба) / These In-Between Unearthly Worlds That Occupy My Being, Structura Gallery, Sofia (solo show)

2021
Хербариум, Софийски Арсенал, Музей за съвременно изкуство, София, куратор Ирина Баткова (групова изложба) / Herbarium, Sofia Arsenal, Museum of Contemporary Art, curated by Irina Batkova (group show)

2020
TRWNDWU #4, погъваме дълбоко, леем високо, пърформанс с Войн де Войн, Борисовата градина, в рамките на Sofia Art Week, София / TRWNDWU #4, We Sank Deep, We Sing High, performance with Voin de Voin, Park Borisova Gradina, part of Sofia Art Week
#stateofexception, олайн изложба, организирана от галерия +359 и Art Project Depot, куратор Ирина Баткова / #stateofexception, online exhibition hosted by +359 Gallery and Art Project Depot, curated by Irina Batkova <https://plus359gallery.com/en/stateofexception/>

2019
Women's Work, групова изложба, посветена на 100-годишнината на изборните права на жените, в сътрудничество с Kwekers in de Kunst, Музей Шевенинген, Хага / Women's Work, group show around 100 years of women's voting rights in collaboration with Kwekers in de Kunst, Muzee Scheveningen, The Hague
Дигитални екологии, „Баня Старинна“, Пловдив, инсталация и пърформанс в сътрудничество с Войн де Войн, куратор Димитрина Севова, част от Пловдив 2019, Европейска столица на културата / Digital Ecologies, 'Ancient Bath', Plovdiv (BG), installation and performance in collaboration with Voin de Voin, Curated by Dimitrina Sevova, part of Plovdiv 2019, European Capital of Culture
Precarious Freedom, fold 2: Personal Politics, групова изложба, курирана от Æther, в рамките на Sofia Art Week / Precarious Freedom, fold 2: Personal Politics, group show, curated by Æther, Sofia Art Week

2018
Дворецът на меката сила, Kunstgebäude Щутгарт съвместно с Æther, София, проекта на Академия Шлос Солитюд / Soft Power Palace, Kunstgebäude Stuttgart with Æther Sofia, initiated by Akademie Schloss Solitude
Революцията няма да умре с нас #3, Можеш да ме видиш в съня си, пърформанс и инсталация в сътрудничество с Войн де Войн, Ruimtevaart Den Haag, Ground Festival, Хага / The Revolution will not die with Us #3, You have seen me in your sleep, performance and installation in collaboration with Voin de Voin, Ruimtevaart Den Haag, Ground Festival
On Track, Æther София, Sofia (самостоятелна изложба) / solo exhibition)
Революцията няма да умре с нас #2, Роботизирано мислене, пърформанс и инсталация в сътрудничество с Войн де Войн, Софийска градска художествена галерия, София / The Revolution will not die with Us #2, Robotic Thought, performance and installation in collaboration with Voin de Voin, Sofia City Art Gallery, Sofia
OGMS Галерия в чекмедже / Gallery in a drawer, проект на Иван Мудов / a project by Ivan Moudov, Софийска градска художествена галерия / Sofia City Art Gallery

Други дейности / Secondary activities:

2021- преподавател в Kunstmuseum Den Haag / Educator Kunstmuseum Den Haag
2020- Член на консултативния комитет „Култура“, Алкмаар / Member of the advisory committee Culture, Alkmaar

2018-2021 Член на консултативния комитет „Културни дейности и инициативи“, Хага / Member of the advisory committee Cultural Activities and initiatives, The Hague

2018- Æther Хага, инициатива, ръководена от художници в Хага, съвместно с Войн де Войн и едноименната платформа в София / Æther Haga, an artist-run initiative in The Hague, i.c.w. Voin de Voin as a sibling/side project of Æther Sofia

2013- редактор в Jégens & Tevens, платформа за художници, базирана в Хага / editor at Jégens & Tevens, platform for artists based in The Hague

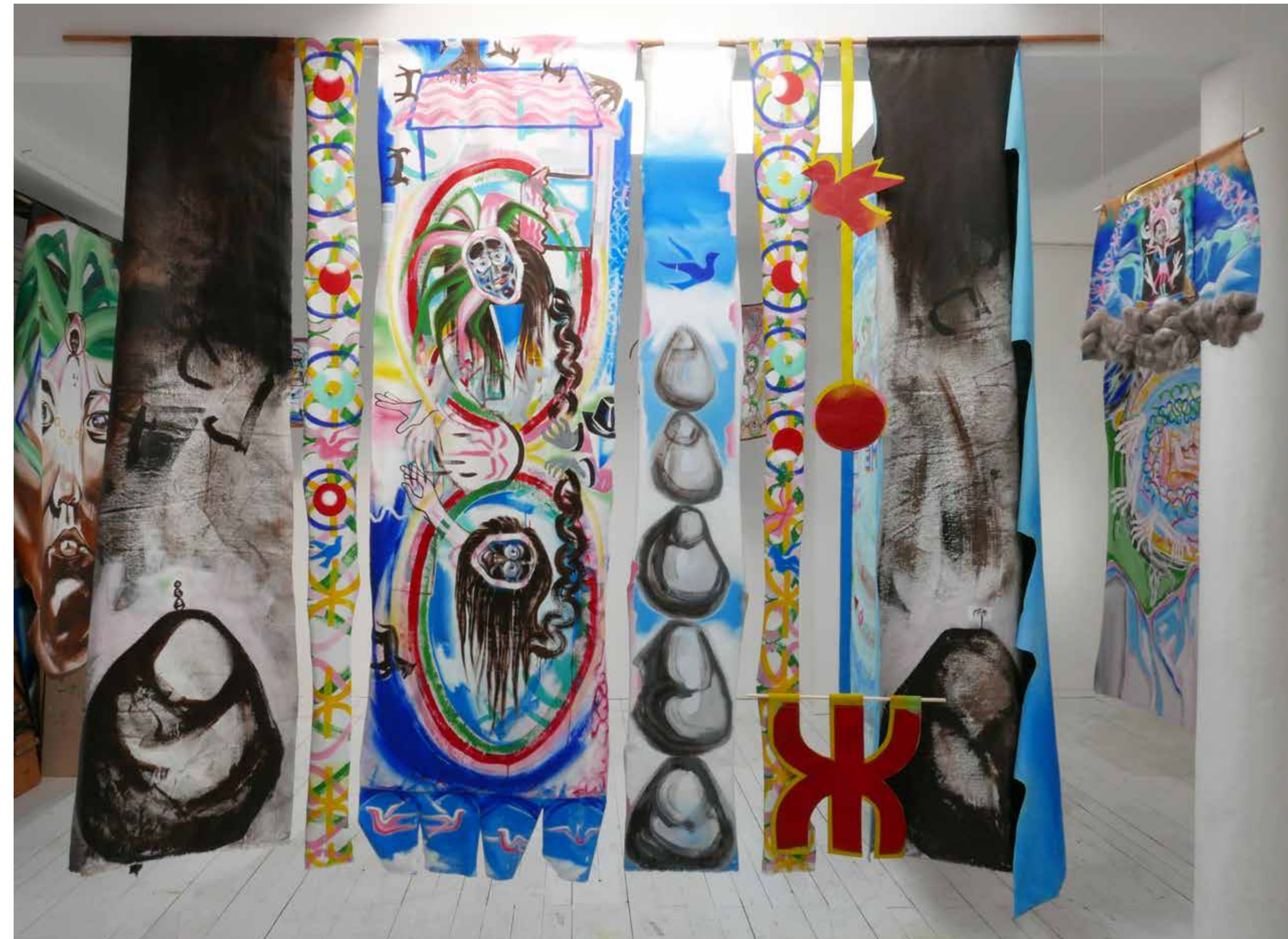
2012 гост-преподавател на Академия „Уилям де Кунинг“, Ротердам / guest tutor Willem de Kooning Academie, Rotterdam

www.structura.gallery
София 2022 Sofia

Автори: Мария Василева, Мари Чивиков
Authors: Maria Vassileva, Marie Civikov
Дизайн: HDV / Layout: NOL
Печат: Illusion&neprint / Print: Illusion&neprint
Издавец: Галерия Структура / Publisher: Structura Gallery
ул. Кузман Шанкарев 9, София 1000
9, Kuzman Shapkarev Str., Sofia 1000

Всички права запазени / All rights reserved

Покрив, 2021 – 2022, ± 222 x 270 cm, маслени бои, акрил, платно / A Roof, 2021–2022, ± 222 x 270 cm, oil, acrylic, canvas

Разговор на Мария Василева с Мари Чивиков

M.V.: Трябва да започна разговора с личната ти история, която, от една страна, е много интересна, а от друга – силно преплетена в творбите ти. Името на баща ти, Жерминал Чивиков, е известно по различни причини – тъжни, като жертва на комунистическия режим, и по-мотивиращи – като журналист, работил дълги години в защита на демократичните ценности. Разкази на аудиторията за своите корени, които изследваш от години, и как търсенето на „изгубената“ биография те е формирало като автор.

M.K.: Както българските, така и корените ми от остров Ява определят моята идентичност, която до голяма степен се оформи и от живота и работата ми в Нидерландия.

Въпреки че историята на баща ми в комунистическа България и това, което я предшества, беше първоначална мотивация за мен да изследвам така наречените си „корени“, не толкова конкретният произход е онова, към което аз, като автор, искам да се обърна директно. Интересуват ме по-малките истории, в които между редовете прозира духът на времето. Това ми позволява да направя „превод“ на личната си история, който да е по-универсално разпознаваем. Освен това най-новата ми работа в по-малка степен е свързана с българските ми корени, въпреки че и те играят роля в нея. >>

A conversation between Maria Vassileva and Marie Civikov

M.V.: I have to start the conversation with your personal story, which on the one hand is very interesting, and on the other - very intertwined in the works. The name of your father, Germinal Civikov, is known for different reasons - sad, as a victim of the Communist regime, and more motivating - as a journalist who worked for many years in defence of the democratic values. Tell the audience about your roots, which you have been researching for years, and how the search for your "lost" biography shaped you as an author.

M.C.: Both my Bulgarian and Javanese roots define my identity which was also largely shaped by my life and work in the Netherlands.

Although my father's history in communist Bulgaria and what preceded has been an initial motivation for me to explore my so-called roots, it is not so much this specific background of my father's that I, as an artist, want to address directly. It is the smaller stories where something of a zeitgeist shines through between the lines, allowing me to make a translation of my personal history that is more universally recognisable. Moreover, my most recent work relates to my Bulgarian roots to a lesser extent, although they do play a role in this. >>

Потаянето в семейната ми история е значимо за мен като личност и в работата ми по много начини. Тук смятам, че е важно да подчертая, че тази история се състои много повече от историята на баща ми, от мъжката линия. Другата страна, женската линия на майка ми, баба ми и прабаба ми, води началото си от Индонезия по време на холандската колониална окупация. Точно тази женска линия, която често започва от жените от остров Ява, които са имали деца от европейски мъже, е много малко документирана. Те са имали подчинена роля в обществото и гласовете им дълго време са останали недоизказани. Това е нещо, което наскоро започнах да проучвам повече. То ме кара да осъзнавам по-добре неравенството между половете, което все още съществува в световен мащаб. Ето защо борбата, която в момента се води в Иран, е борба, която би трябвало да засяга всички нас, поне що се отнася до мен.

Изследвайки историята на семейството си, аз подхождам към моята работа по един изключително интуитивен начин. В този смисъл моето „изследване“ е по-добре да бъде наречено „приемане“. Разглеждам снимки, чета откъси от дневници на баби и дядовци и търся в онлайн бази данни от любовитство. Като приемам, че духовното съдържание на човека е съвкупност от всички негови преживявания и опит, плюс това, което се предава от поколение на поколение, днес не се занимавам активно с придаване на конкретен смисъл на работата си, вярвайки, че смисълът ще последва на езика, който развиваш, докато продължаваш да правиш и да приемаш. Част от моя език са повтарящи се символи и елементи, чието значение не винаги успявам да уловя с думи. Откъси от дневници от семейния ми архив и повтарящи се разпознаваеми образи осигуряват на зрителя първоначална връзка с този свят, който освен това е оставен отворен за собствена интерпретация.

М.В.: Как реши, че най-добрият начин да изрази себе си е чрез визуалното? И като продължение на този въпрос, какво ти даде художественото образование в Нидерландия? До каква степен то ти помогна да намериш онзи „речник“, от който се нуждаеш по пътя на намирането на собственото си аз?

М.Ч.: Всъщност това не беше решение, което взех, а по-скоро втора природа. Откакто се помня, винаги съм рисувала и живописвала. Често през обедната почивка носех със себе си материалите за рисуване в един ъгъл на училищната площадка, където заедно с моята (все още) най-добра приятелка правехме рисунки, които продавахме на улицата, за да отидем на панаир. Като тийнейджър дори успях да рисувам, седейки на пейката по време на час по физкултура; мразех спорта. Още в началното училище реших да отида в художествено училище и да стана художничка, разбира се, с напълно нереалистична и романтична представа за това. Когато започнах обучението си в Академията „Вилем де Кунинг“ в Ротердам, бях само на 19 години, все още наивно бебе. Днес се навършват 20 години, откакто се дипломирах през 2002 г. През тези години много неща, за които бях учила, например в часовете по история на изкуството и културата, ми звучаха много абстрактно. Приоритет по-скоро беше социалното ми развитие. Намерих много приятели, от които вероятно съм научила най-много. През последните две години развих специфичен интерес към изобразяването на хора, които сякаш се намират в извънземната зона на здрача, с отсъстващ поглед в очите. Улавях ги (предимно приятели и роднини) на филмова лента и прекървах много дни в тъмната стаячка, отпечатвайки аналогови цветни фотографии в естествен размер. На някои от тях правех големи картини, на които портретираните винаги бяха изобразени на пустинен фон.

М.В.: Появи се в България и чрез платформата Æther, която е активна както в София, така и в Хага. Би ли ни разказала малко повече за предисторията на нейното създаване и какво място заема тя в твоя личен и професионален живот?

М.Ч.: Æther е Войн де Войн и Войн има много специално място в сърцето ми. Срещнахме се, когато влязох в Æther за първи път, едва започнала да се задълбочавам в българския си прозиход. В това търсене бях любопитна към алтернативната арт сцена на София. Приятелството ми с Войн е специално, така да се каже, но откъде да започна. Нека засега го кажа така: по странен начин ние намерихме един в друг сродни души, които в същото време са противоположни в много отношения, поради което и често се обсъскват. И двамата в търсене на нашите предци, които активно са се бунтували срещу надигащия се фашизъм в България, редовно си сътрудничем в нашата художествена практика в серия с общо заглавие „Революцията няма да умре с нас“. И двамата с нетърпение очакваме да продължим това в близкото бъдеще. Войн беше невероятно шефър в споделянето на мрежата си и ми предложи възможността да направя изложба в Æther Sofia с първите резултати от изследването на българските ми корени. За сравнително кратко време преживяхме и изследвахме много заедно, след което през последната година се оттеглих малко повече в собственото си студио, за да работя върху друга глава от семейната си история. В крайна сметка и двете ще се съберат в работата ми, както и в мен.

 Мечтаейки за дома, 2022, 78 x 68 см, маслени бои, акрил, покривка за маса

Dreaming of Home, 2022, 78 x 68 cm, oil, acrylic, table cloth

 В търсене на дома, 2021 – 2022, 50 x 51 см, маслени бои, акрил, покривка за маса

In Search of Home, 2021–2022, 50 x 51 cm, oil, acrylic, table cloth

Diving into my family history has been significant for me as a person and within my work in many ways. Here, I think it is important to emphasise that this history consists of so much more than that of my father, the male line. That other side, the female line of my mother, grandmother and great-grandmother, has its origins in Indonesia during the time of the Dutch colonial occupation. Exactly that female line, which often traces back to Javanese women who had children with European men, there is little or nothing documented about that. They had a subordinate role in society, and their voices remained underexposed for a long time. That is something I recently started to dig into more. It makes me more aware of the gender inequality that still exists globally today. The struggle currently going on in Iran is therefore one that should affect all of us, as far as I am concerned.

The research of my family history, I implement in my work in a very intuitive way. Therefore, in this, I could better call 'research' 'taking in'. I examine photos, read diary extracts of my grandparents and search online databases out of curiosity. Assuming that a human being's spiritual content is a sum of all its experiences and inputs, plus that which has been passed on intergenerationally, nowadays I do not actively bother giving a particular meaning to my work, believing that the meaning will follow in the language you develop as you continue to 'make' and 'take in'. Part of my language are recurring symbols and elements of which I am not always able to capture the meaning into words. Diary excerpts from my family archive and recurring recognisable images provide the viewer with an initial connection to this world that is left furthermore open to their own interpretation.

M.V.: How did you decide that the best way to express yourself is through visuality? And as a follow-up to that question, what did your art education in the Netherlands give you? To what extent did it help you to find that "vocabulary" that you needed on the path of finding your own self?

M.C.: It wasn't really a decision I made, but more like a second nature. As long as I remember, I always have been drawing and painting. Often, I took my drawing materials with me during lunch break to a corner of the school playground where together with my (still) best friend we made drawings that we would sell on the streets to go to the fair. As a teenager, I even managed to draw, sitting on the bench during gym class; I hated sports. As early as primary school, I decided to go to art school and become an artist, of course with a totally unrealistic and romantic image of it. When I started my education at the Willem de Kooning Academy in Rotterdam, I was only 19 years old, still a naive child. Today it has been 20 years since I graduated in 2002. During those years a lot that I had been taught of, for instance in art- and culture history class, sounded very abstract to me. My social development was more of a priority. I made a lot of friends, of whom I probably learned most. In the last two years, I developed a specific interest in portraying people who seemed to be in an unearthly twilight zone with an absent gaze in their eyes. I captured them (mostly friends and family) on film and spent many days in the darkroom, printing life-size analogue colour photographs. Some I used to make large paintings of, on which the portrayed were always depicted against a desolate background.

M.V.: You came to Bulgaria also through the platform Æther, which is active both in Sofia and in The Hague. Can you tell us a bit more about the background of its creation and what place it has in your personal and professional life?

M.C.: Æther is Voин de Voин and Voин has a very special place in my heart. We met when I entered Æther for the first time, when I just started delving into my Bulgarian background. In this search, I was curious to the alternative art scene of Sofia. My friendship with Voин is special, so to say, but where to start. In a strange way, we found soulmates in each other, who at the same time are extremes of one another in many ways, which is also why it often clashes. Both in search of our ancestors who actively rebelled against rising fascism in the same era in Bulgaria, we have regularly collaborated in our art practice on a series with the overarching title "The Revolution Will Not Die with Us". We're planning to continue this in the nearby future. Voин has been incredibly generous with sharing his network and offered me the opportunity to make an exhibition at Æther Sofia with the first results of investigating my Bulgarian background. In a relatively short time, we have experienced and explored a lot together, after which I have retreated a bit more to my own studio for the past year to work on that other chapter of my family history. Both will eventually come together in my work, as it does in me.

 Утроба, 2022, 214 x 120 см, маслени бои, акрил, платно

Womb, 2022, 214 x 120 cm, oil, acrylic, canvas

 Жена, 2022, 48 x 35 см, маслени бои, акрил, платно, рис, котешки косми

Woman, 2022, 48 x 35 cm, oil, acrylic, canvas, pvc, cat hair

 Канаа, 2021 – 2022, ± 270 x 270 x 115 см. Маслени бои, акрил, памук/лен

Channel, 2021–2022, ± 270 x 270 x 115 cm, oil, acrylic, cotton/linen

 Отвътре навън, 2021 – 2022, ± 200 x 75 см, маслени бои, акрил, платно

Inside out, 2021–2022, ± 200 x 75 cm, oil, acrylic, canvas

През 2018 г. заедно открихме сестринската инициатива "Æther Haga" в Хага с програма, тясно свързана с тази на Æther Sofia. Тук дейностите се провеждат на спорадична основа, като фокусът е върху обмена, връзката, предаването и експериментирането. По-големият проект за обмен, който организирахме през 2019 г., е "Exchange Sofia-Haga". В неговите рамки в продължение на седмица водимех двама артисти от Хага и София из художествени пространства и галерии в града. Светлана Мирчева и Стела Василева бяха художничките от София, които взеха участие в тази инициатива. И в двата града направихме изложба, която им даде възможност да се представят на местната арт сцена. Платформата за обмен, която предоставяме с Æther Haga, е продължение на моята професионална практика като творец. Тя свързва не само участниците, които каним, но и мен като инициатор с тях. По този начин споделяме света на другия, обогатяваме кръгзора си и разширяваме мрежата си. Дейностите се провеждат в моето студио, което за този случай се разчиства и се превръща в Æther Haga.

М.В.: Да се върнем към изложбата в галерия „Структура“. Как започна да формираш идеята за нея след нашата покана и през какви етапи премина тя?

М.С.: От известно време вече работех върху тази нова серия творби, която е по-скоро свързана с „източноиндийската“ част от семейното ми минало, но все още няхах предвид конкретна форма и/или пространство, където да ги представя. Когато стана ясно, че имам възможност да направя изложба в Структура, която физически е най-голямото пространство по дължина, ширина и височина, с което съм се занимавал досега, всичко бавно се оформи в съзнанието ми.

Размерите на галерията позволяват на творбите да се инсталират свободно в пространството, извън стената, така че да дишат и да се гледат от двете страни и човек да може да се лута из тях като в лабиринт. Фактът, че по този начин се виждат и двете страни на платната, ме накара да използвам някои от тях, за да създам впечатлението за тайна следа или указание, което се посочва. Визуалният език, който постепенно развих през годините, се състои от символи, всеки с определено значение. Исках да го направя по-достъпен за хората, които биха влезли в инсталацията без предваритени знания. Чрез фрагменти в слово и образ, дестилирани от историята на моите предци, имах за цел да създам усещане за времето, мястото и положението им в обществото. Всичко това произмиза от архива, който са ни оставили – снимки, писания (баба ми е записала историята на живота си на около 100 страници) и други документи.

М.В.: Какви образи се появяват на повърхността на платното в процеса на работа? Разкажи ни за тях, както и за повтарящите се символи в работите ти? Какви са те и как ги интерпретираш?

М.Ч.: В основата на изследването на собствената ми семейна история стои най-общо интересът ми към миналите животи и връзката им със земния живот тук и сега. Изображенията в моите творби се създават интуитивно с бои върху платно. Освен фигурални елементи, базирани предимно на снимков материал от семейния ми архив, използвам цветове и форми, които са придобили специфично значение за мен и с които през годините съм развила собствен език. Един от повтарящите се символи в работата ми е формата на кирилската буква Ж или производни от нея. Когато за първи път се научих да чета тази азбука през 2017 г., Ж ми се стори най-необичайната буква от нея, екзотична, изящна и различна от това, което вече познавах. С около на „външен човек“ все още мога да се учудвам на формата на такова обикновено за повечето обичайни потребители нещо. Харесва ми фактът, че точно тази буква е свързана с думата „жена“. С повторението на формата я искам да я превърна в почит. Почит към всички жени, които се борят за свободата си. Сега в Иран се случва нещо наистина голямо – революция след 40 години потисничество, което е от значение за цялото човечество, но на различни нива това е повсеместна тема. В частност искам да почета моята прабаба от Ява и заедно с нея онези, които са имали по-малко късмет. Това е само един пример за символите, които използвам в работата си. Не всички от тях имат значение, което лесно може да бъде изразено с думи, а и не е необходимо. Повторението създава език, който, съчетан с всичко останало, предагано в творбата, може да бъде разчетен от всекия по своя начин.

Напоследък започнах да използвам и фрагменти от житейската история на баба ми от Източна Индия, които тя е записала. Това са фрагменти, които дават възможност да се надникне в социалните отношения в рамките на една колониална система през погледа на човек, който по рождение и в годините на израстване е бил естествена, но не винаги съзнателна част от нея. Като медия използвам неопнатни платна и стари (трапезни) покривки от наследството на моите предци в различни форми, които препращат към различни предмети на употреба, като (уголемени) дрежи. Това ми дава свободата да ги оформям точно както искам с помощта на ножица и шевна машина. Шевната машина също съм наследила от баба си. Всяко парче, същито по този начин, е приминало индиректно през ръцете на баба ми и по този начин през ръцете на поколенията майки преди нея, чиито гласове дълго време са останали нечути и недоизказани. Освен това едно такова неопнато на подрамка платно винаги има собствена воля; то се оформя отчасти под влияние на боята и гравитацията. Това го превръща по-скоро в живописен обект, отколкото в движемна картина. Висящи свободно в пространството, тези платна образуват гора, в която можете да се разхождате и да си представяте, че сте част от неземните междинни светове, които понякога обитаваме. >>

In 2018, together we opened the sister initiative 'Æther Haga' in The Hague with a program closely related to that of Æther Sofia. Here activities take place on an irregular basis whit a focus on exchange, connection, transmission and experimentation. A larger exchange project that we organized in 2019 is "Exchange Sofia-Haga". Within this we guided two artists from The Hague and Sofia for a week around the art initiatives and galleries in each other's city. Svetlana Mircheva and Stela Vasileva were the artists from Sofia that took part in this. In both cities we made an exhibition which gave them the opportunity to introduce themselves to each other and the local art scene. The platform for exchange that we provide with Æther Haga is an extension of my professional practice as an artist. It not only connects the participants we invite, but also me (or us) as initiator with them. In this way we share each other's world, broaden our view and expand our network. The activities take place in my studio, which for this occasion gets cleared out and gets transformed into Æther Haga.

M.V.: Let's go back to the exhibition at Structura Gallery. How did you start to form the idea for it after our invitation and what stages did it go through?

M.C.: I already had been working for some time on this new series of works that is more connected to the "East Indies" part of my family past, but I didn't have a particular form and/ or space in mind yet to present it. When it became clear that I got the opportunity to make an exhibition at Structura, which physically is the biggest space in length, width and height I have dealt with so far, the whole slowly got shape in my mind.

The dimensions of the gallery allow the works to get freely installed in the space, off the wall, so that they can breathe and be viewed from both sides and one is able to wander through them like in a labyrinth. The fact that in this way both sides of the (unstretched) canvases are visible, made me use some of them to give the impression of a secret lead or instruction that is indicated. The visual language I gradually developed throughout the years, consisting of symbols that all got a certain meaning. I wanted to make more approachable for anyone who would enter the installation without any knowledge provided. Through fragments in word and image distilled from the story of my ancestors, I aimed to give a sense of time, place and their position in society. This all derives from the archive they left us of photographs, writings (my grandmother wrote down her life story in about 100 pages) and other documents.

M.V.: What images appeared on the surface in the process? Tell us about them. Can you also say more about the recurring symbols in your work? What are they and how do you interpret them?

M.C.: At the root of exploring my own family history lies, more generally, my interest in past lives and how they connect to the earthly here and now. The images in my work are created intuitively with paint on canvas. Besides figurative elements, mostly based on photo material from my family archive, I use colours and shapes that have acquired a specific meaning for me and with which I have developed my own language over the years. One of the recurring symbols in my work is the shape of the Cyrillic letter Ж, or derived from it. When I first learned to read this alphabet in 2017, to me the Ж appeared as the most unusual letter, exotic, graceful and different from what I already knew. With an "outsider's" eye, you can still be astonished by the shape of something that is such an ordinary thing to most everyday users. I like the fact that this very letter is linked to the word 'woman'. With the repetition of its shape, I want to make it a tribute. A tribute to all women fighting for their freedom. Now in Iran for instance, I think something really big is happening on a scale we're not aware of, a revolution after 40 years of oppression. It's a revolution of importance to the entire humanity, but on different levels it is a topic everywhere, throughout history. In particular, I want to honour my Javanese great-grandmother and with her those who got off less fortunate. This is just one example of the symbols I use in my work. Not all of them have a meaning that can easily be put into words, nor do they need to. The repetition creates a language that, combined with everything else offered in the work, can be read by everyone in their own way.

More recently, I also started using fragments from my East Indies grandmother's life story that she has written down. These are fragments that provide a glimpse into the social relations within a colonial system, through the eyes of someone who, by birth and growing up, was naturally and not always consciously part of it. As a medium, I use unstretched canvases and old (table) cloths from my ancestors' inheritance in various forms that refer to objects of use such as (enlarged) garments. It gives me the freedom to shape them exactly how I want with scissors and a sewing machine. The sewing machine I also inherited from my grandmother. Every piece stitched together in this way has passed indirectly through my grandmother's hands and thus through the hands of the generations of mothers before her, whose voices remained unheard and underexposed for a long time. Besides, such an unstretched canvas always has a will of its own; it forms itself partly in response to the paint and gravity. This turns them more into painterly objects than 2-dimensional paintings. Hanging freely in space, the whole forms a forest in which you can wander and imagine yourself being part of the unearthly in-between worlds that we can sometimes inhabit. >>